

Nr 93.

Av herr **Lindmark m. fl.**, om räntefrihet för lån från täckdikningslånefonden.

En av de mera betydelsefulla åtgärderna till jordbrukets befrämjande är som känt täckdikningen. Fördelarna genom den större lätthet, varmed den täckdikade åkerjorden kan brukas, den större trevnad och växtkraft, som kulturväxterna äga på sådan jord, och den icke obetydliga arealvinst, som erhålles genom tegdikenas försvinnande, äro numera alltför väl kända för att här behöva särskilt framhållas.

1913 års riksdag anslog medel till bildande av en statens täckdikningslånefond. De huvudsakliga bestämmelserna om lån från täckdikningslånefonden återfinnas i kungl. kungörelsen angående villkor för lån från samma fond den 22 juni 1920. Bland bestämmelserna ingår att å lyftat oguldet statslånebelopp skall erläggas 4 % ränta från lyftningsdagen: punkt 4 i författningen.

Under de svåra krisåren 1918—1920, då statsmakterna vidtogo kraftåtgärder till jordbrukets höjande, tillhandahöllos ur en upprättad fond dräneringslån, löpande utan ränta. Intresset för dessa lån visade sig mycket stort. Ännu större skulle dock intresset för åkerjordens rationella dränering hava varit i fall förhållandena på arbetsmarknaden den tiden varit sådana, att erforderlig arbetskraft för utförande av grundförbättringar stått att erhålla till rimligt pris. Sistnämnda fond, för vilken bestämmelser givits i kungl. kungörelsen angående villkoren för lån från dräneringsfonden m. m. den 20 juni 1918, har emellertid upphört, och genom beslut av statsmakterna vid 1920 års riksdag — jfr riksdagens skrivelse den 9 juni 1920 nr 346 — har därjämte blivit bestämt, att efter ingången av år 1921 utav de för dräneringsfonden anvisade medel

skulle till täckdikningsfonden överföras, såsom reservationsanslag, ett belopp av 2 miljoner kronor.

Ställningen på arbetsmarknaden är nu sådan att det är synnerligen önskvärt att så mycket arbete som möjligt med nyodling och grundförbättring av redan odlad jord kan framkomma och därmed i någon mån bidra till att minska arbetslösheten. Depressionen och penningknappheten bland jordbrukarna göra dock, att nära nog all företagsamhet ligger nere och alla söka begränsa sina penningutlägg så mycket som möjligt. Och dock borde alla åtgärder, som äro ägnade att förbilliga produktionskostnaden i en tid, då salupriset å lantmannaprodukter väsentligt understiger produktionskostnaden, vidtagas.

För att änyo väcka intresse för ovannämnda både för den enskilde jordbrukaren och för landet i sin helhet från försörjnings- och arbetslöshetssynpunkt betydelsefulla fråga anse undertecknade, att lånen från täckdikningslånefonden böra vara räntefria och att således från bestämmelserna rörande lån ur dräneringsfonden bör i författningen angående lån ur förstnämnda fond införas, att dessa skola vara räntefria.

Skall det svenska jordbruket i den tid, som nu närmast stundar, icke gå tillbaka, så måste kraftiga åtgärder till stöd och hjälp för det samma vidtagas från statsmakternas sida. Det jämförelsevis ringa stöd, som vi här våga begära, skall säkert komma att visa mycket gynnsamma resultat.

Av nedanstående siffror framgår, hurusom de räntefria dräneringslånen tillvunnit sig mycket större intresse för täckdikningar än de med ränta löpande lånen ur täckdikningslånefonden:

Lån ur täckdikningslånefonden.		Lån ur dräneringsfonden.	
År	Belopp	År	Belopp
1915	90,738	1915	—
1916	94,603	1916	—
1917	79,860	1917	—
1918	57,102	1918	117,577
1919	2,840	1919	3,914,281
1920	—	1920	7,789,039
1921	139,000	1921	—
			11,820,897

Emellertid må meddelas att slutlig redovisning för utlämnade dräneringslån ännu ej föreligger. Av vissa skäl antages det att de upp-

givna siffrorna beträffande dräneringslånen äro för höga och böra ned-sättas med sammanlagt omkring 2 miljoner kronor från omkring 12 miljoner till omkring 10 miljoner kronor.

I anslutning till det anförda få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att det i punkt 4 av kungl. kungörelsen angående villkoren för lån från täckdikninglånefonden den 22 juni 1920 införda villkoret för erhållande av lån ur fonden, att å lyftat oguldet statslånebelopp skall erläggas 4 procents ränta, skall ur författningen utgå och ersättas av en bestäm-melse, att å statslån från sagda fond icke någon ränta skall erläggas.

Stockholm den 20 januari 1922.

Ewald Lindmark.

Dan. Poppius.

Ad. Wiklund.

N. E. Nilsson.

Ludwig Brännström.

*C. A. Björkman,
Långhem.*

Carl Arv. Anderson.

K. Bergström.

J. Rehn.